

**KESKKONNAJUHTIMIS-
SÜSTEEMID**
Nõuded koos kasutusjuhistega

Environmental management systems
Requirements with guidance for use

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard sisaldab Euroopa standardi EN-ISO 14001:2004 “Environmental management systems – Requirements with guidance for use” identse tõlke inglise keelest eesti keelde.

Standardi on tõlkinud TJO Konsultatsioonid Eesti Standardikeskuse tellimisel. Kogu eestikeelse standardi väljaandmise protsessi on toetanud Eesti Keskkonna-investeeringute Keskus.

Standardi kavandi kohta esitasid arvamusi Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni, Metrosert, TÜV Nord Baltik, Elcoteq Tallinn ja AS Jalax esindajad. Saadud arvamuste põhjal koostati kavandi lõppredaktsioon.

Rahvusvahelise standardi ISO 14001:2004 on heakskiitnud CEN Euroopa standardina EN ISO 14001:2004 muudatusteta ning Euroopa standard on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN ISO 14001:2005, mis on kinnitatud Standardikeskuse 30.08.2005 käskkirjaga nr 99.

Standard EVS-EN ISO 14001:2005 asendab jõustumisteatega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN ISO 14001:2004 ning jõustub septembrikuu EVS Teataja avaldamisega.

<p>This standard consists of the of the English text of the European Standard EN ISO 14001:2004 “Environmental management systems – Requirements with guidance for use”. This standard contains also the Estonian translation of the English text. The European Standard EN ISO 14001:2004 has the status of an Estonian national standard.</p>

English version

**Environmental management systems – Requirements with
guidance for use
(ISO 14001:2004)**

Systèmes de management environnemental – Exigences et
lignes directrices pour son utilisation (ISO 14001:2004)

Umweltmanagementsysteme – Anforderungen
mit Anleitung zur Anwendung (ISO 14001:2004)

This European Standard was approved by CEN on 13 November 2004. CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

EESSÕNA EN ISO 14001:2004

Käesolev dokument (EN ISO 14001:2004) on ette valmistatud ISO tehnilise komitee 207 "Environmental management" poolt koostöös CEN kesksekretariaadiga (CMC).

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt maiks 2005.a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid tuleb kehtetuks tunnistada samuti hiljemalt maiks 2005.a.

Käesolev dokument asendab EN ISO 14001:1996

Vastavalt CEN/CENELEC-i sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi võtma kasutusele järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

JÕUSTUMISTEADE

Rahvusvahelise standardi ISO 14001:2004 tekst on heakskiidetud CEN poolt EN ISO 14001:2004 muudatusteta.

FOREWORD EN ISO 14001:2004

This document (EN ISO 14001:2004) has been prepared by Technical Committee ISO/TC 207 "Environmental management" in collaboration with CMC.

This European Standard shall be given the status of a national standard, either by publication of an identical text or by endorsement, at the latest by May 2005, and conflicting national standards shall be withdrawn at the latest by May 2005.

This document supersedes EN ISO 14001:1996.

According to the CEN/CENELEC Internal Regulations, the national standards organizations of the following countries are bound to implement this European Standard: Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

ENDORSEMENT NOTICE

The text of ISO 14001:2004 has been approved by CEN as EN ISO 14001:2004 without any modifications.

SISUKORD**CONTENTS**

	SISSEJUHATUS	4	INTRODUCTION	4
1	KÄSITLUSALA	11	SCOPE	11
2	NORMATIIVVIITED	12	NORMATIVE REFERENCES	12
3	TERMINID JA MÄÄRATLUSED	12	TERMS AND DEFINITIONS	12
4	KESKKONNAJUHTIMIS- SÜSTEEMI NÕUDED	17	ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM REQUIREMENTS	17
4.1	Üldnõuded	17	General requirements	17
4.2	Keskkonnapoliitika	17	Environmental policy	17
4.3	Planeerimine	18	Planning	18
4.4	Elluviimine ja toimimine	20	Implementation and operation	20
4.5	Kontrollimine	24	Checking	24
4.6	Juhtkonnapoolne ülevaatus	27	Management review	27
	Lisa A (teatmelisa) Juhised käesoleva rahvusvahelise standardi kasutamiseks	29	Annex A (informative) Guidance on the use of this International Standard	29
A.1	Üldnõuded	29	General requirements	29
A.2	Keskkonnapoliitika	31	Environmental policy	31
A.3	Planeerimine	32	Planning	32
A.4	Elluviimine ja toimimine	37	Implementation and operation	37
A.5	Kontrollimine	44	Checking	44
A.6	Juhtkonnapoolne ülevaatus	46	Management review	46
	Lisa B (teatmelisa) Kooskõla ISO 14001:2004 ja ISO 9001:2000 vahel	47	Annex B (informative) Correspondence between ISO 14001:2004 and ISO 9001:2000	53
	Kirjandus	59	Bibliography	59

SISSEJUHATUS

Erinevad organisatsioonid pööravad üha enam tähelepanu¹ usaldusväärse keskkonnaalase tulemuslikkuse saavutamisele ja demonstreerimisele, ohjates oma tegevuste, toodete ja teenuste keskkonnamõjusid vastavalt oma keskkonnapoliitikale ja -eesmärkidele. Nad teevad seda rangemaks muutuvate õigusaktide nõuete, loodushoidu pooldavate majanduspoliitikate ja muude abinõude ning huvitatud osapoolte kasvava huvi tõttu keskkonnaalaste küsimuste ja jätkusuutliku arengu vastu.

Paljud organisatsioonid on oma keskkonnaalase tulemuslikkuse hindamiseks läbi viinud² keskkonnaalaseid "ülevaatusi" või "auditeid". Omaette võttes ei pruugi need "ülevaatused" või "auditid" olla piisavad selleks, et anda organisatsioonile kindlust, et tema tegevus vastab õigusaktide ja poliitika nõudmistele nii praegu kui ka tulevikus. Mõjususe saavutamiseks peab neid läbi viima korrastatud juhtimissüsteemi raames, mis oleks organisatsiooni lahutamatu osa.

Rahvusvahelised keskkonnajuhtimist käsitlevad standardid on mõeldud selleks, et pakkuda organisatsioonidele mõjusa keskkonnajuhtimissüsteemi (KKJS) elemente, mida omakorda võib integreerida teiste juhtimissüsteemidega ja seeläbi aidata organisatsioonidel saavutada keskkonna- ja majanduslikke eesmärgi. Need standardid, nagu ka muud rahvusvahelised standardid, ei ole mõeldud mittetariifsete kaubandus-tõkete seadmiseks ega ka organisatsioonile rakenduvate õigusaktide nõuete suurendamiseks või muutmiseks.

INTRODUCTION

Organizations of all kinds are increasingly concerned with achieving and demonstrating sound environmental performance by controlling the impacts of their activities, products and services on the environment, consistent with their environmental policy and objectives. They do so in the context of increasingly stringent legislation, the development of economic policies and other measures that foster environmental protection, and increased concern expressed by interested parties about environmental matters and sustainable development.

Many organizations have undertaken environmental "reviews" or "audits" to assess their environmental performance. On their own, however, these "reviews" and "audits" may not be sufficient to provide an organization with the assurance that its performance not only meets, but will continue to meet, its legal and policy requirements. To be effective, they need to be conducted within a structured management system that is integrated within the organization.

International Standards covering environmental management are intended to provide organizations with the elements of an effective environmental management system (EMS) that can be integrated with other management requirements and help organizations achieve environmental and economic goals. These standards, like other International Standards, are not intended to be used to create non-tariff trade barriers or to increase or change an organization's legal obligations.

¹ Eesti standardi märkus: muudatus arusaadavuse huvides.

² Eesti standardi märkus: muudatus arusaadavuse huvides.

Käesolev rahvusvaheline standard määratleb nõuded keskkonnajuhtimissüsteemile, et võimaldada organisatsioonil välja arendada ja ellu viia keskkonnapoliitika ja -eesmärgid, mis võtavad arvesse õigusaktide nõudeid ja infot oluliste keskkonnaaspektide kohta. See on mõeldud rakendamiseks kõikide organisatsioonitüüpide ja -suuruste puhul ning sobitamiseks väga erinevate geograafiliste, kultuuriliste ja sotsiaalsete tingimustega. Lähenemisviisi alused on esitatud joonisel 1. Süsteemi edukus sõltub organisatsiooni kõikide tasemetel ja talituste, eriti aga tippjuhtkonna pühendumusest. Selline süsteem võimaldab organisatsioonil välja arendada keskkonnapoliitika, seada sisse eesmärgid ja protsessid, et täita keskkonnapoliitikaga võetud kohustused, vajadusel võtta ette tegevusi, mis parendavad organisatsiooni tulemuslikkust, ning demonstreerida süsteemi vastavust käesoleva rahvusvahelise standardi nõuetele. Käesoleva standardi üldisemaks sihiks on sotsiaal-majanduslike vajadustega tasakaalus olles toetada keskkonnakaitset ja saastamise vältimist. Tuleb märkida, et paljusid nõudeid saab käsitleda samaaegselt või nende juurde mis tahes ajal tagasi pöörduda.

Käesoleva standardi teine väljaanne keskendub esimese väljaande selgitamisele ja arvestab oluliselt ISO 9001 sätteid, et suurendada nende kahe standardi vastastikust sobivust kasutajaskonna kasu nimel.

Kasutamise kergendamiseks on käesoleva standardi 4. punkti alampunktide numbrid sarnased lisaga A, näiteks 4.3.3 ja A.3.3 tegelevad mõlemad eesmärkide, ülesannete ja kava(de)ga ning 4.5.5 ja A.5.5 käsitlevad mõlemad siseauditit. Lisa B määrab kindlaks ilmsed tehnilised vastavused ISO 14001:2004 ja ISO 9001:2000 vahel ning vastupidi.

This International Standard specifies requirements for an environmental management system to enable an organization to develop and implement a policy and objectives which take into account legal requirements and information about significant environmental aspects. It is intended to apply to all types and sizes of organization and to accommodate diverse geographical, cultural and social conditions. The basis of the approach is shown in Figure 1. The success of the system depends on commitment from all levels and functions of the organization, and especially from top management. A system of this kind enables an organization to develop an environmental policy, establish objectives and processes to achieve the policy commitments, take action as needed to improve its performance and demonstrate the conformity of the system to the requirements of this International Standard. The overall aim of this International Standard is to support environmental protection and prevention of pollution in balance with socio-economic needs. It should be noted that many of the requirements can be addressed concurrently or revisited at any time.

The second edition of this International Standard is focused on clarification of the first edition, and has taken due consideration of the provisions of ISO 9001 to enhance the compatibility of the two standards for the benefit of the user community.

For ease of use, the subclause numbers in Clause 4 of the body of this International Standard and in Annex A have been related. For example, 4.3.3 and A.3.3 both deal with objectives, targets and programme(s), and 4.5.5 and A.5.5 both deal with internal audit. In addition, Annex B identifies broad technical correspondences between ISO 14001:2004 and ISO 9001:2000 and *vice versa*.

Käesoleva standardi (ISO 14001)³ ja juhiste (ISO 14004)⁴ vahel on oluline erinevus. Käesolev rahvusvaheline standard kirjeldab nõudeid organisatsiooni keskkonnajuhtimisele ning seda saab kasutada keskkonnajuhtimissüsteemi sertifitseerimiseks/registreerimiseks ja/või isedeklareerimiseks. Samal ajal on juhis, mis ei ole määratud sertifitseerimiseks, mõeldud organisatsioonile üldise abi osutamiseks keskkonnajuhtimissüsteemi sisseadmisel, elluviimisel või parendamisel. Keskkonnajuhtimisega haaratud küsimuste ring on terviklik, kaasa arvatud need, mis puudutavad konkurentsivõime- ja strateegia- alaseid järeldusi. Käesoleva rahvusvahelise standardi eduka elluviimise demonstreerimisega võib organisatsioon veenda huvitatud osapooli selles, et vastav keskkonnajuhtimissüsteem toimib.

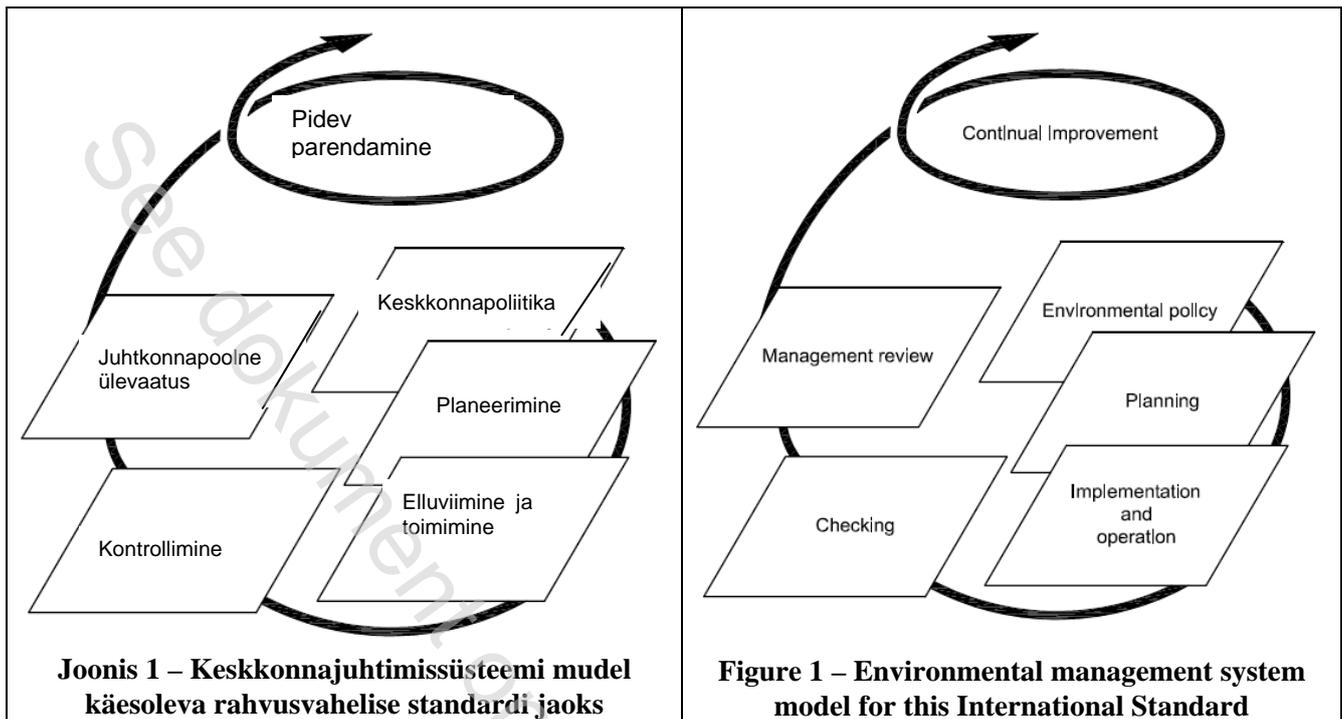
Keskkonnajuhtimise meetodeid toetavad juhised sisalduvad teistes rahvusvahelistes standardites, eriti nendes keskkonnajuhtimist puudutavates dokumentides, mis on sisse seatud ISO/TC 207 poolt. Iga viide teistele rahvusvahelistele standarditele on vaid informatiivse iseloomuga.

There is an important distinction between this International Standard, which describes the requirements for an organization's environmental management system and can be used for certification/registration and/or self-declaration of an organization's environmental management system, and a non-certifiable guideline intended to provide generic assistance to an organization for establishing, implementing or improving an environmental management system. Environmental management encompasses a full range of issues, including those with strategic and competitive implications. Demonstration of successful implementation of this International Standard can be used by an organization to assure interested parties that an appropriate environmental management system is in place.

Guidance on supporting environmental management techniques is contained in other International Standards, particularly those on environmental management in the documents established by ISO/TC 207. Any reference to other International Standards is for information only.

³ Eesti standardi märkus: standardi number lisatud ja laused lahutatud arusaadavuse huvides.

⁴ Eesti standardi märkus: standardi number lisatud ja laused lahutatud arusaadavuse huvides.

MÄRKUS. Käesolev rahvusvaheline standard baseerub nn Planeeri-Tee-Kontrolli-Parenda (PDCA) meetodil, mida võib lühidalt kirjeldada nii:

Planeeri – seada sisse eesmärgid ja luua protsessid, mis on vajalikud tulemuste saavutamiseks vastavalt organisatsiooni keskkonnapoliitikale.

Tee – viia protsessid ellu.

Kontrolli – seirata ja mõõta protsesse vastavalt keskkonnapoliitikale, -eesmärkidele, -ülesannetele, õigusaktidele ning muudele nõuetele ning kanda tulemustest ette.

Parenda – astuda samme keskkonnujuhtimissüsteemi tulemuslikkuse pidevaks parendamiseks.

Paljud organisatsioonid ohjavad oma tegevusi protsesside ja nende vastastikuste mõjude süsteemi kaudu, mida võib nimetada “protsessikeskseks lähenemisviisiks”. ISO 9001 edendab protsessikeskse lähenemisviisi kasutamist. Kuna PDCA-d saab rakendada kõikidele protsessidele, võib neid kahte metodoloogiat pidada kokkusobivaiks.

NOTE This International Standard is based on the methodology known as Plan-Do-Check-Act (PDCA). PDCA can be briefly described as follows.

– **Plan:** establish the objectives and processes necessary to deliver results in accordance with the organization's environmental policy.

– **Do:** implement the processes.

– **Check:** monitor and measure processes against environmental policy, objectives, targets, legal and other requirements, and report the results.

– **Act:** take actions to continually improve performance of the environmental management system.

Many organizations manage their operations via the application of a system of processes and their interactions, which can be referred to as the “process approach”. ISO 9001 promotes the use of the process approach. Since PDCA can be applied to all processes, the two methodologies are considered to be compatible.

Käesolev rahvusvaheline standard sisaldab vaid neid nõudeid, mida on võimalik objektiivselt auditeerida. Need organisatsioonid, kes vajavad üldisemaid juhiseid keskkonnajuhtimissüsteemi puudutavate küsimuste laia ringi kohta, peaksid tutvuma standardiga ISO 14004.

Käesolev rahvusvaheline standard ei kehtesta keskkonnavalasele käitumisele absoluutseid nõudmisi peale nende, mis on võetud kohustumusena keskkonnapoliitikas, kohaldatavate õigusaktide ja muude organisatsiooni poolt tunnustatavate nõuete täitmise, saastamise vältimise ning pideva parendamise suhtes. Seetõttu võivad kaks organisatsiooni, millel on sarnased tegevused, kuid erinev keskkonnavalane tulemuslikkus, mõlemad täita selle standardi⁵ nõudeid.

Keskkonnajuhtimise meetodite süstemaatiline omaksvõtmine ja elluviimine võib kaasa aidata kõikide huvitatud osapoolte jaoks optimaalsete tulemuste saavutamisele. Loomulikult ei taga käesoleva standardi omaksvõtmine iseenesest optimaalsete keskkonnavalaste tulemuste saavutamist. Keskkonnaeesmärkide saavutamiseks peaks keskkonnajuhtimissüsteem andma organisatsioonidele tõe, et nad kaaluksid parima võimaliku tehnika kasutuselevõttu seal, kus see on sobilik ja majanduslikult põhjendatud, ning arvestaksid täiel määral selliste meetodikate kuluefektiivsust.

Käesolev rahvusvaheline standard ei sisalda nõudeid, mis on omased teiste juhtimissüsteemidele, näiteks kvaliteedi-, töötervishoiu- ja tööohutuse-, majandus- või riskijuhtimissüsteemid, kuigi käesoleva rahvusvahelise standardi osasid võib sobitada või ühildada teiste juhtimissüsteemide osadega. Organisatsioonil on võimalus kohandada käesoleva rahvusvahelise standardi nõuetele vastava

This International Standard contains only those requirements that can be objectively audited. Those organizations requiring more general guidance on a broad range of environmental management system issues are referred to ISO 14004.

This International Standard does not establish absolute requirements for environmental performance beyond the commitments, in the environmental policy, to comply with applicable legal requirements and with other requirements to which the organization subscribes, to prevention of pollution and to continual improvement. Thus, two organizations carrying out similar operations but having different environmental performance can both conform to its requirements.

The adoption and implementation of a range of environmental management techniques in a systematic manner can contribute to optimal outcomes for all interested parties. However, adoption of this International Standard will not in itself guarantee optimal environmental outcomes. In order to achieve environmental objectives, the environmental management system can encourage organizations to consider implementation of the best available techniques, where appropriate and where economically viable, and fully take into account the cost effectiveness of such techniques.

This International Standard does not include requirements specific to other management systems, such as those for quality, occupational health and safety, financial or risk management, though its elements can be aligned or integrated with those of other management systems. It is possible for an organization to adapt its existing management system(s) in order to establish an environmental management system that

⁵ Eesti standardi märkus: sõna standard lisatud arusaadavuse huvides.

keskkonnajuhtimissüsteemi sisseadmisel olemasolevat(olemasolevaid) juhtimissüsteemi (juhtimissüsteeme). Tähelepanu tuleb pöörata sellele, et juhtimissüsteemi erinevate osade rakendamine võib erineda, sõltuvalt sihtotstarbest ja kaasatud huvitatud osapooltest.

Keskkonnajuhtimissüsteemi keerukus ning üksikasjalisus, dokumentatsiooni ulatus ja sellele kulutatavad vahendid sõltuvad paljudest teguritest, nagu süsteemi käsitusala, organisatsiooni suurus ja selle tegevuste, toodete ja teenuste olemus. See võib olla lahendus eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele.

conforms to the requirements of this International Standard. It is pointed out, however, that the application of various elements of the management system might differ depending on the intended purpose and the interested parties involved.

The level of detail and complexity of the environmental management system, the extent of documentation and the resources devoted to it depend on a number of factors, such as the scope of the system, the size of an organization and the nature of its activities, products and services. This may be the case in particular for small and medium-sized enterprises.

KESKKONNAJUHTIMISSÜSTEEMID

Nõuded koos kasutusjuhistega

Environmental management systems

Requirements with guidance for use

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN ISO 14001:2004 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN ISO 14001:2004 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN ISO 14001:2004 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN ISO 14001:2004 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

1 KÄSITLUSALA

Käesolev rahvusvaheline standard määrab kindlaks nõuded keskkonnajuhtimissüsteemile, et võimaldada organisatsioonil välja arendada ja ellu viia poliitika ning eesmärgid, mis võtavad arvesse õigusaktide ja muid nõudeid, mida organisatsioon tunnustab, ning infot oluliste keskkonnaaspektide kohta. Standard ise spetsiifilisi keskkonnavalase tulemuslikkuse kriteeriume ei esita. See puudutab neid keskkonnaaspekte, mida organisatsioon on välja selgitanud ning mida ta saab ohjata ja mõjutada. Standard ise eriomaseid keskkonnavalase tulemuslikkuse kriteeriume ei määra.

Käesolev standard on kasutatav igas organisatsioonis, kes soovib

- sisse seada, ellu viia, toimivana hoida ja parendada keskkonnajuhtimissüsteemi;
- veenduda oma tegevuse vastavuses enda poolt deklareeritud keskkonnapoliitikale;
- demonstreerida käesoleva rahvus-

1 SCOPE

This International Standard specifies requirements for an environmental management system to enable an organization to develop and implement a policy and objectives which take into account legal requirements and other requirements to which the organization subscribes, and information about significant environmental aspects. It applies to those environmental aspects that the organization identifies as those which it can control and those which it can influence. It does not itself state specific environmental performance criteria.

This International Standard is applicable to any organization that wishes to

- establish, implement, maintain and improve an environmental management system,
- assure itself of conformity with its stated environmental policy,
- demonstrate conformity with this Inter-

vahelise standardi nõuetele vastavust,

- 1) seda ise välja selgitades ja deklareerides või
- 2) taotledes oma vastavuse kinnitamist huvitatud osapoolte poolt nagu näiteks kliendid või
- 3) taotledes enesedeklaratsiooni kinnitamist organisatsioonivälise osapoolte poolt või
- 4) taotledes oma keskkonnajuhtimissüsteemi sertifitseerimist/registreerimist välise osapoolte poolt.

national Standard by

- 1) making a self-determination and self-declaration, or
- 2) seeking confirmation of its conformance by parties having an interest in the organization, such as customers, or
- 3) seeking confirmation of its self-declaration by a party external to the organization, or
- 4) seeking certification/registration of its environmental management system by an external organization.

Kõik käesoleva rahvusvahelise standardi nõuded on ette nähtud kasutamiseks mis tahes keskkonnajuhtimissüsteemis. Raken-damise ulatus sõltub sellistest teguritest nagu organisatsiooni keskkonnapoliitika, toimingute, toodete ja teenuste iseloom ning asukoht, kus ja millistes tingimustes ta toimib. Käesolev standard pakub lisas A ka informatiivse juhise standardi kasuta-miseks.

All the requirements in this International Standard are intended to be incorporated into any environmental management system. The extent of the application depends on factors such as the environmental policy of the organization, the nature of its activities, products and services and the location where and the conditions in which it functions. This International Standard also provides, in Annex A, informative guidance on its use.

2 NORMATIIVVIITED

Normatiivviited puuduvad. Käesoleva punkti lisamise eesmärgiks on tagada eelneva versiooniga (ISO 14001:1996) samane nummerdamine.

2 NORMATIVE REFERENCES

No normative references are cited. This clause is included in order to retain clause numbering identical with the previous edition (ISO 14001:1996).

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas standardis kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi.

3.1

audiitor

auditi teostamiseks pädev isik
[ISO 9000:2000 3.9.9]

3 TERMS AND DEFINITIONS

For the purposes of this document, the following terms and definitions apply.

3.1

auditor

person with the competence to conduct an audit
[ISO 9000:2000, 3.9.9]